

Technological-Based Social Entrepreneurship Strategies for Addressing Homelessness

Zeynolabedin Jafari¹, Mohammadbagher. Jafari^{2,3*}

¹ Department of Sociology, Faculty of economics, Management and Social Sciences, University of Shiraz, Shiraz, Iran

² Department of Social Sciences, KMAN Research Institute, Richmond Hill, Ontario, Canada

³ Department of Sociology of Culture, Istanbul, Türkiye

* Corresponding author email address: mbjafari@kmanresce.ca

Article Info

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Jafari, M.B., & Jafari, Z. (2023). Technological-Based Social Entrepreneurship Strategies for Addressing Homelessness. *Journal of Technology in Entrepreneurship and Strategic Management*, 2(3), 39-52.

© 2023 the authors. Published by KMAN Publication Inc. (KMANPUB), Ontario, Canada. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

ABSTRACT

This study aims to explore how technological innovations and social entrepreneurship can be effectively utilized to address the issue of homelessness, focusing on identifying sustainable and innovative solutions that can improve the living conditions and social integration of homeless individuals. Employing a qualitative research approach, data were collected through semi-structured interviews with 27 participants, including social entrepreneurs, IT experts, activists in the homelessness sector, and individuals who have experienced homelessness. Thematic analysis was conducted to identify main themes and sub-themes. The analysis revealed six main themes: Innovative Technologies, Innovation in Social Services, Access to Resources, Community Engagement, Sustainability and Development, and Social and Cultural Impacts. These themes encompassed various strategies, ranging from the use of mobile applications and online platforms to foster communication and manage data, to social entrepreneurship initiatives aimed at enhancing access to resources and promoting sustainable development goals. The study concludes that technological innovations and social entrepreneurship hold significant potential to address homelessness by offering sustainable solutions and facilitating social integration. It underscores the importance of community involvement and the need for a multidimensional approach that considers the social and cultural dimensions of homelessness.

Keywords: *Social Entrepreneurship, Homelessness, Technological Innovations, Sustainability, Community Engagement.*

Introduction

Addressing homelessness is viewed as one of the major social challenges worldwide. This phenomenon not only has negative effects on the health and well-being of homeless individuals but also exerts wide-ranging social, economic, and cultural impacts on society (Meanwell, 2012). Meanwhile, recent advancements in technology and social entrepreneurship have offered new avenues for tackling this issue. In particular, digital technologies and social entrepreneurial innovations are recognized as effective tools for identifying, supporting, and improving the living conditions of homeless individuals (Heaslip et al., 2021).

Social entrepreneurship, especially when combined with modern technologies, can play a crucial role in creating sustainable and effective solutions for addressing homelessness (Belz & Binder, 2015). This combination not only aids in providing better services and easier access to resources for homeless individuals but also creates opportunities for community members to actively participate in solving these problems. Given the complexities of homelessness and the need for multidimensional solutions, technology-based social entrepreneurship provides a platform through which innovative approaches to tackling these challenges can be designed and implemented. Research has shown that the use of information and communication technologies (ICT) can serve as a tool for empowering homeless individuals and enhancing social services (Harb & Shang, 2021).

Moreover, research emphasizes that immersive technologies, such as 360-degree videos and virtual reality, can be effective in increasing the intention to help and changing attitudes towards homeless individuals (Frechette et al., 2023). These approaches, particularly in the field of social marketing, can have profound effects on the community's understanding and support of homeless individuals. Considering the importance of gender and its role in entrepreneurship, research also highlights the impact of gender stereotypes and social norms on women's entrepreneurial intentions in the field of information technology (Chandran & Aleidi, 2018). This suggests that creating an inclusive and empowering environment in the field of social entrepreneurship requires special attention to the role of gender and its interaction with entrepreneurial opportunities.

Considering the importance of technology in developing social entrepreneurial solutions, research shows that digital technology plays a significant role in facilitating access to resources, enhancing education, and improving the health and well-being of homeless individuals (Heaslip et al., 2021). These technologies, including social media and online platforms, provide new opportunities for communication and collaboration among individuals, organizations, and communities, which can strengthen efforts to solve homelessness (Secundo et al., 2020). Additionally, in the field of digital entrepreneurship, research emphasizes the potential of technology to stimulate innovation and entrepreneurship with a focus on solving social issues (Kraus et al., 2018). This indicates that digital technologies can play an important role in creating innovative and sustainable social enterprises, which can directly or indirectly address social challenges such as homelessness (Li, 2023).

Furthermore, the literature on social entrepreneurship and sustainable development goals shows that social entrepreneurship can act as an effective strategy for achieving sustainable development goals, especially in supporting vulnerable communities and improving their living conditions (Herutomo et al., 2022). These studies emphasize that social entrepreneurs, by leveraging modern technologies, can not only contribute to positive social changes but also simultaneously address economic development and environmental sustainability. Finally, the importance of the role of women in social entrepreneurship and

the challenges associated with gender stereotypes and social norms in this field have been highlighted (Chandran & Aleidi, 2018; Weller & Ran, 2020). Paying attention to the experiences and perspectives of women entrepreneurs in the field of information technology and social entrepreneurship can contribute to providing more comprehensive and inclusive solutions to tackle homelessness.

Therefore, given the mentioned points, this research aims to gain a deeper understanding of the potential of technology-based social entrepreneurship in providing innovative and sustainable solutions to address this social challenge.

Methods and Materials

This research is a qualitative study that examines technology-based social entrepreneurial solutions to combat homelessness. In this study, semi-structured interviews were used as the primary data collection method. The aim of choosing this method is to gain a deeper and more comprehensive understanding of the experiences, viewpoints, and suggestions of individuals involved in social entrepreneurship and the fight against homelessness. Participants in this research include a group of social entrepreneurs, homelessness activists, IT experts related to innovative solutions, and some homeless individuals who have used related services. Participants were selected based on purposive sampling to ensure a wide variety of perspectives and experiences are included in the study.

The measurement tool in this research is a semi-structured interview framework, which includes a set of open and flexible questions designed to collect data on participants' experiences, opinions, and suggestions. These questions are designed to facilitate discussion and conversation on key topics related to social entrepreneurship and homelessness.

Data obtained from the interviews were first transcribed and then coded using content analysis techniques. In this process, the data were analyzed and categorized based on main themes, patterns, and related categories. This helps in identifying key concepts, relationships between themes, and gaining a deeper understanding of the data. Data analysis is conducted manually and using specialized qualitative analysis software NVivo.

Findings

In this study, 27 participants were involved, including 15 men (55.6%) and 12 women (44.4%). The age distribution of participants was as follows: 5 individuals (18.5%) in the age group 20-29 years, 9 individuals (33.3%) in the age group 30-39 years, 7 individuals (25.9%) in the age group 40-49 years, and 6 individuals (22.2%) over 50 years. The educational levels of the participants were also diverse, including 4 individuals (14.8%) with a diploma, 8 individuals (29.6%) with a bachelor's degree, 10 individuals (37%) with a master's degree, and 5 individuals (18.5%) with a doctoral degree.

Table 1*Results from the Coding of Qualitative Research Data*

Main Theme	Subtheme	Concepts (Open Codes)
New Technologies	Communication Platforms	Online messengers, social networks, online forums
	Data Management Tools	Cloud databases, big data, data analysis
	Mobile Solutions	Assistance apps, online maps, information services
	Wearable Technologies	Smart bracelets, smartwatches, health tracking tools
Social Service Innovation	Educational Programs	Training workshops, webinars, digital educational content
	Financial Support	Crowdfunding campaigns, government budgets, private support
	Multisectoral Collaboration	Public-private partnerships, interorganizational cooperation, support networks
Access to Resources	Financial Resources	Loans, grants, social investments
	Human Resources	Volunteers, interns, consultants
	Educational Resources	Online courses, books and articles, seminars and workshops
	Physical Resources	Facilities and equipment, social spaces, support infrastructure
	Access to Information	Public databases, information portals, educational programs
Community Participation	Social Awareness	Public awareness, social campaigns, media programs
	Volunteers and Supporters	Volunteer recruitment, social networking, brainstorming sessions
	Feedback and Evaluation	Surveys, focus groups, online feedback collection
Sustainability and Development	Sustainable Business Models	Shared models, social enterprises, crowdfunding
	Sustainable Development	Resource planning, skill development, continuous training
	Continuous Improvement	Project monitoring, data collection and analysis, improvement strategies
	Evaluation and	
Social and Cultural Impacts	Attitude Change	Promoting empathy, breaking taboos, increasing cultural awareness
	Strengthening Social Cohesion	Collective activities, collaborative projects, creating shared social spaces
	Program Effectiveness	Progress measurement, long-term impact assessment, strategy review

In this section, qualitative content analysis is used to examine the data obtained from the interviews. The data analysis led to the identification of six main themes:

- **New Technologies:** Participants emphasized the importance of using new technologies to improve access to services and information for homeless individuals. One participant said, "Using mobile applications can play a significant role in providing quick access to vital services for homeless individuals."
- **Social Service Innovation:** This theme identifies and provides innovative social services that can help improve the living conditions of homeless individuals. Another interviewee stated, "Educational programs tailored to the needs of homeless individuals can help them acquire the necessary skills to re-enter the job market."
- **Access to Resources:** Participants emphasized the importance of easy access to financial, human, and educational resources to support homeless individuals. One participant mentioned, "Without adequate financial resources, implementing supportive programs for the homeless will be challenging."
- **Community Participation:** This theme highlights the importance of cooperation and participation among community members, non-governmental organizations, and governments in solving the problem of homelessness. "Social awareness can help change attitudes towards homelessness and enhance the social acceptance of homeless individuals," said one interviewee.

- **Sustainability and Development:** Participants emphasized the importance of sustainable development and creating long-lasting solutions. "For long-term effectiveness, we need to focus on sustainable business models," noted one participant.
- **Social and Cultural Impacts:** This theme examines the social and cultural impacts of existing actions and programs to support the homeless. "Strengthening social cohesion through collective activities can help improve the situation of homeless individuals," stated one interviewee.

Discussion and Conclusion

This study examined the role of technology-based social entrepreneurship in addressing homelessness. The findings revealed that modern technologies and social entrepreneurship can effectively enhance access to resources, improve health and well-being, and change attitudes and intentions to help homeless individuals. Moreover, the importance of gender roles in this process and the potential of social entrepreneurship to achieve sustainable development goals were highlighted. Six main themes were identified in this research: new technologies, social service innovation, access to resources, community participation, sustainability and development, and social and cultural impacts. Each of these main themes had specific categories and concepts that specifically examined various aspects of technology-based social entrepreneurship in addressing homelessness.

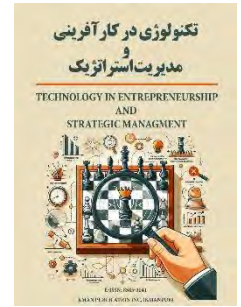
- **New Technologies:** This theme included categories such as communication platforms, data management tools, and mobile solutions. Concepts related to communication platforms included online messengers, social networks, and online forums. In the data management tools category, cloud databases, big data, and data analysis were mentioned. Mobile solutions included assistance apps, online maps, and information services.
- **Social Service Innovation:** The second theme included educational programs, financial support, and multisectoral collaborations as its categories. Concepts under educational programs included training workshops, webinars, and digital educational content. Financial support encompassed crowdfunding campaigns, government budgets, and private support. Multisectoral collaborations referred to public-private partnerships, interorganizational cooperation, and support networks.
- **Access to Resources:** This theme included financial resources, human resources, and educational resources. In the financial resources category, loans, grants, and social investments were highlighted. Human resources included volunteers, interns, and consultants, and educational resources encompassed online courses, books and articles, seminars, and workshops.
- **Community Participation:** The fourth theme included social awareness, volunteers and supporters, and feedback and evaluation. Social awareness encompassed public awareness, social campaigns, and media programs. Volunteers and supporters referred to volunteer recruitment, social networking, and brainstorming sessions, while feedback and evaluation included surveys, focus groups, and online feedback collection.
- **Sustainability and Development:** This theme encompassed sustainable business models, sustainable education and development, and continuous evaluation and improvement. Sustainable business models included shared models, social enterprises, and crowdfunding. Sustainable education and development referred to resource planning, skill development, and continuous training, and continuous evaluation and improvement included project monitoring, data collection and analysis, and improvement strategies.

- **Social and Cultural Impacts:** The last theme included attitude change, strengthening social cohesion, and program effectiveness. Attitude change referred to promoting empathy, breaking taboos, and increasing cultural awareness. Strengthening social cohesion included collective activities, collaborative projects, and creating shared social spaces, while program effectiveness encompassed progress measurement, long-term impact assessment, and strategy review.

The present study demonstrated that modern technologies and social entrepreneurship can effectively be used to combat homelessness, aligning with previous research (Belz & Binder, 2015; Harb & Shang, 2021). The findings also emphasize that the use of technology can help improve the health and well-being of homeless individuals, consistent with the findings of Heaslip et al. (2021). These studies indicate that technology not only facilitates access to health services and information but can also foster a sense of cohesion and social support for this vulnerable population (Heaslip et al., 2021). Furthermore, the results of this study showed that immersive technologies such as virtual reality and 360-degree videos can be effective in changing attitudes and increasing the intention to help homeless individuals (Frechette et al., 2023). These findings align with existing literature on the power of immersive technologies to create deep and meaningful experiences for users and their impact on social attitudes and behaviors.

The study also highlights the importance of gender in social entrepreneurship and technology, aligning with research by Chandran and Aleidi (2018), which focuses on the impact of gender stereotypes and social norms on women's entrepreneurial intentions in the field of information technology. These findings emphasize the importance of considering gender and facilitating inclusive participation in the social entrepreneurship and technology space (Chandran & Aleidi, 2018). Finally, the findings of this study confirm that technology-based social entrepreneurship can play a significant role in achieving sustainable development goals (Herutomo et al., 2022). This approach not only helps solve social issues such as homelessness but also promotes economic development and environmental protection.

The results obtained in this research confirm that technology-based social entrepreneurship plays a significant role in addressing social challenges such as homelessness. The use of modern technologies as a tool for creating positive social changes can not only improve the living conditions of homeless individuals but also strengthen community collaboration and advance sustainable development goals.

تاریخچه مقاله

دریافت شده در تاریخ ۱۰ مهر ۱۴۰۲

اصلاح شده در تاریخ ۲۵ آبان ۱۴۰۲

پذیرفته شده در تاریخ ۱۱ آذر ۱۴۰۲

منتشر شده در تاریخ ۱۵ آذر ۱۴۰۲

راهکارهای کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری برای مقابله با بی‌خانمانی

زین العابدین جعفری^۱، محمدباقر جعفری^۲ و^۳

۱. گروه جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

۲. گروه علوم اجتماعی، موسسه تحقیقاتی کی‌من، ریچموند هیل، انتاریو، کانادا

۳. گروه جامعه‌شناسی فرهنگ، استانبول، ترکیه

*ایمیل نویسنده مسئول: mbjafari@kmanresce.ca

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله

پژوهشی اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

جعفری، زین العابدین، محمدباقر و جعفری، زین العابدین. (۱۴۰۲). راهکارهای کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری برای مقابله با بی‌خانمانی. *تکنولوژی در کارآفرینی و مدیریت استراتژیک*، ۳(۳)، ۳۹-۵۲.

این مطالعه با هدف بررسی چگونگی استفاده مؤثر از نوآوری‌های فناورانه و کارآفرینی اجتماعی برای رویارویی با مسئله بی‌خانمانی انجام شده است، با تمرکز بر شناسایی راهکارهای پایدار و نوآورانه‌ای که می‌توانند به بهبود شرایط زندگی و ادغام اجتماعی افراد بی‌خانمان کمک کنند. با استفاده از رویکرد تحقیق کیفی، داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند با ۲۷ شرکت‌کننده شامل کارآفرینان اجتماعی، متخصصین فناوری اطلاعات، فعالان حوزه بی‌خانمانی و افرادی که تجربه بی‌خانمانی داشته‌اند، جمع‌آوری شده است. تجزیه و تحلیل موضوعی برای شناسایی مضامین اصلی و فرعی انجام شد. تحلیل نشان داد که شش مضمون اصلی شامل فناوری‌های نوین، نوآوری در خدمات اجتماعی، دسترسی به منابع، مشارکت جامعه، پایداری و توسعه، و تأثیرات اجتماعی و فرهنگی است. این مضامین شامل استراتژی‌های مختلفی بود، از استفاده از اپلیکیشن‌های موبایل و پلتفرم‌های آنلاین برای تسهیل ارتباط و مدیریت داده‌ها گرفته تا ابتکارات کارآفرینی اجتماعی که به بهبود دسترسی به منابع و ترویج اهداف توسعه پایدار می‌پردازند. مطالعه نتیجه می‌گیرد که نوآوری‌های فناورانه و کارآفرینی اجتماعی پتانسیل قابل توجهی برای مقابله با بی‌خانمانی دارند، با ارائه راهکارهای پایدار و تسهیل ادغام اجتماعی. این تحقیق بر اهمیت مشارکت جامعه و نیاز به رویکرد چندبعدی که جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی بی‌خانمانی را در نظر می‌گیرد، تأکید دارد.

کلیدواژگان: کارآفرینی اجتماعی، بی‌خانمانی، نوآوری‌های فناورانه، پایداری، مشارکت جامعه.

© ۱۴۰۲ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

مقدمه

به مقابله با بی‌خانمانی به عنوان یکی از چالش‌های بزرگ اجتماعی در سراسر جهان نگاه می‌شود. این پدیده نه تنها اثرات منفی بر سلامت و رفاه افراد بی‌خانمان دارد، بلکه بر جامعه نیز تأثیرات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی گسترده‌ای به جا می‌گذارد (Meanwell, 2012). در عین حال، پیشرفت‌های اخیر در فناوری و کارآفرینی اجتماعی زمینه‌های جدیدی را برای حل این معضل ارائه داده‌اند. به ویژه، فناوری‌های دیجیتال و نوآوری‌های کارآفرینانه اجتماعی به عنوان ابزارهای مؤثری در شناسایی، پشتیبانی و بهبود شرایط زندگی افراد بی‌خانمان شناخته شده‌اند (Heaslip et al., 2021).

کارآفرینی اجتماعی، به ویژه هنگامی که با فناوری‌های نوین ترکیب می‌شود، می‌تواند در ایجاد راه‌حل‌های پایدار و مؤثر برای مقابله با بی‌خانمانی نقش کلیدی داشته باشد (Belz & Binder, 2015). این ترکیب نه تنها به ارائه خدمات بهتر و دسترسی آسان‌تر به منابع برای افراد بی‌خانمان کمک می‌کند، بلکه فرصت‌هایی برای شرکت‌کنندگان جامعه به منظور مشارکت فعال در حل این مشکلات ایجاد می‌کند. با توجه به پیچیدگی‌های موضوع بی‌خانمانی و نیاز به راهکارهای چندبعدی، کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری ارائه دهنده بستری است که از طریق آن می‌توان رویکردهای نوآورانه‌ای را برای مقابله با این چالش‌ها طراحی و پیاده‌سازی کرد. در این راستا، تحقیقات نشان داده‌اند که استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی (ICT) می‌تواند به عنوان ابزاری برای توانمندسازی افراد بی‌خانمان و ارتقاء خدمات اجتماعی عمل کند (Harb & Shang, 2021).

علاوه بر این، تحقیقات تأکید دارند که فناوری‌های غوطه‌وری، مانند ویدئوهای ۳۶۰ درجه و واقعیت مجازی، می‌توانند در افزایش قصد کمک و تغییر نگرش‌ها نسبت به افراد بی‌خانمان مؤثر باشند (Frechette et al., 2023). این رویکردها، به ویژه در زمینه بازاریابی اجتماعی، می‌توانند تأثیرات عمیقی بر درک و حمایت جامعه از افراد بی‌خانمان داشته باشند. با توجه به اهمیت جنسیت و نقش آن در کارآفرینی، تحقیقات نیز بر تأثیر استروئیدهای جنسیتی و هنجارهای اجتماعی بر قصد کارآفرینانه زنان در حوزه فناوری اطلاعات تأکید دارند (Chandran & Aleidi, 2018). این موضوع بیانگر این است که برای ایجاد فضایی فراگیر و توانمندساز در زمینه کارآفرینی اجتماعی، باید به نقش جنسیت و تعامل آن با فرصت‌های کارآفرینانه توجه ویژه‌ای داشت.

با نگاهی به اهمیت فناوری در توسعه راهکارهای کارآفرینی اجتماعی، تحقیقات نشان می‌دهند که فناوری دیجیتال نقش مهمی در تسهیل دسترسی به منابع، ارتقاء آموزش و بهبود سلامت و رفاه افراد بی‌خانمان دارد (Heaslip et al., 2021). این فناوری‌ها، از جمله رسانه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های آنلاین، فرصت‌های جدیدی برای ارتباط و همکاری میان افراد، سازمان‌ها و جوامع فراهم می‌کنند، که این امر می‌تواند به تقویت تلاش‌ها برای حل مشکل بی‌خانمانی کمک کند (Secundo et al., 2020). همچنین، در زمینه کارآفرینی دیجیتال، پژوهش‌ها بر قابلیت‌های بالقوه فناوری در تحریک نوآوری و کارآفرینی با تمرکز بر حل مسائل اجتماعی تأکید دارند (Kraus et al., 2018). این امر نشان می‌دهد که فناوری‌های دیجیتال می‌توانند در ایجاد کسب‌وکارهای اجتماعی نوآورانه و پایدار نقش مهمی ایفا کنند، که این کسب‌وکارها می‌توانند به طور مستقیم یا غیرمستقیم در مقابله با چالش‌های اجتماعی مانند بی‌خانمانی فعالیت کنند (Li, 2023). علاوه بر این، ادبیات مربوط به کارآفرینی اجتماعی و اهداف توسعه پایدار نشان می‌دهد که کارآفرینی اجتماعی می‌تواند به عنوان یک راهکار مؤثر برای رسیدن به اهداف توسعه پایدار عمل کند، به ویژه در زمینه حمایت از جوامع آسیب‌پذیر و بهبود شرایط زندگی آن‌ها (Herutomo et al., 2022). این پژوهش‌ها تأکید می‌کنند که کارآفرینان اجتماعی با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین می‌توانند نه تنها به ایجاد تغییرات اجتماعی مثبت کمک کنند بلکه به طور همزمان به توسعه اقتصادی و پایداری محیط زیست نیز بپردازند. در نهایت، اهمیت نقش زنان در کارآفرینی اجتماعی و

چالش‌های مرتبط با استریوتایپ‌های جنسیتی و هنجارهای اجتماعی در این زمینه برجسته شده است (Chandran & Aleidi, 2018; Weller & Ran, 2020). توجه به تجارب و دیدگاه‌های زنان کارآفرین در حوزه فناوری اطلاعات و کارآفرینی اجتماعی می‌تواند به ارائه راهکارهای جامع‌تر و فراگیرتر برای مقابله با بی‌خانمانی کمک کند.

لذا با توجه به مطالب ذکر شده این پژوهش سعی دارد به درک عمیق‌تری از پتانسیل کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری در ارائه راهکارهای نوآورانه و پایدار برای مقابله با این چالش اجتماعی دست یابد.

روش پژوهش

این تحقیق یک مطالعه کیفی است که به بررسی راهکارهای کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری برای مقابله با بی‌خانمانی می‌پردازد. در این مطالعه، از مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند به عنوان روش اصلی جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است. هدف از انتخاب این روش، درک عمیق‌تر و جامع‌تری از تجربیات، دیدگاه‌ها و پیشنهادات افراد درگیر در حوزه کارآفرینی اجتماعی و مبارزه با بی‌خانمانی است. شرکت‌کنندگان در این تحقیق شامل مجموعه‌ای از کارآفرینان اجتماعی، فعالان حوزه بی‌خانمانی، کارشناسان فناوری اطلاعات مرتبط با راهکارهای نوآورانه و تعدادی از افراد بی‌خانمان که از خدمات مرتبط استفاده کرده‌اند، می‌باشد. انتخاب شرکت‌کنندگان بر اساس روش نمونه‌گیری هدفمند انجام شده است تا اطمینان حاصل شود که تنوع وسیعی از دیدگاه‌ها و تجربیات در مطالعه گنجانده شده است.

ابزار اندازه‌گیری در این تحقیق، چارچوب مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند است که شامل مجموعه‌ای از سوالات باز و انعطاف‌پذیر می‌باشد که به منظور جمع‌آوری داده‌ها در مورد تجربیات، نظرات و پیشنهادات شرکت‌کنندگان طراحی شده است. این سوالات به گونه‌ای طراحی شده‌اند که امکان بحث و گفتگو در مورد موضوعات کلیدی مرتبط با کارآفرینی اجتماعی و بی‌خانمانی را فراهم می‌آورند.

داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها ابتدا به صورت متنی تبدیل و سپس با استفاده از تکنیک‌های تجزیه و تحلیل محتوا کدگذاری شده‌اند. در این فرآیند، داده‌ها بر اساس موضوعات اصلی، الگوها و دسته‌بندی‌های مرتبط تحلیل و طبقه‌بندی می‌شوند. این کار به شناسایی مفاهیم کلیدی، روابط بین موضوعات و درک عمیق‌تر از داده‌ها کمک می‌کند. تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت دستی و با استفاده از نرم افزار تخصصی تجزیه و تحلیل کیفی NVivo انجام می‌شود.

یافته‌ها

در این مطالعه ۲۷ شرکت‌کننده شامل ۱۵ مرد (۵۵.۶ درصد) و ۱۲ زن (۴۴.۴ درصد) حضور داشتند. از نظر گروه سنی، شرکت‌کنندگان به شکل زیر توزیع شده بودند: ۵ نفر (۱۸.۵ درصد) در گروه سنی ۲۰ تا ۲۹ سال، ۹ نفر (۳۳.۳ درصد) در گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ سال، ۷ نفر (۲۵.۹ درصد) در گروه سنی ۴۰ تا ۴۹ سال، و ۶ نفر (۲۲.۲ درصد) بالای ۵۰ سال. تحصیلات شرکت‌کنندگان نیز متنوع بود، شامل ۴ نفر (۱۴.۸ درصد) با مدرک دیپلم، ۸ نفر (۲۹.۶ درصد) با مدرک کارشناسی، ۱۰ نفر (۳۷ درصد) با مدرک کارشناسی ارشد، و ۵ نفر (۱۸.۵ درصد) دارای مدرک دکترا.

جدول ۱

نتایج حاصل از کدگذاری داده‌های کیفی پژوهش

مفاهیم (کدهای باز)	مضمون فرعی	مضمون اصلی
پیام‌رسان‌های آنلاین، شبکه‌های اجتماعی، انجمن‌های آنلاین	پلتفرم‌های ارتباطی	فناوری‌های نوین
دیتابیس‌های ابری، بیگ دیتا، تجزیه و تحلیل داده	ابزارهای مدیریت داده	
اپلیکیشن‌های کمک‌رسان، نقشه‌های آنلاین، سرویس‌های اطلاع‌رسانی	راهکارهای موبایلی	
دستبندهای هوشمند، ساعت‌های هوشمند، ابزارهای پیگیری سلامت	فناوری‌های پوشیدنی	
کارگاه‌های آموزشی، وبینارها، محتوای آموزشی دیجیتال	برنامه‌های آموزشی	نوآوری در خدمات اجتماعی
کمپین‌های جمع‌سپاری، بودجه‌های دولتی، حمایت‌های خصوصی	حمایت‌های مالی	
شراکت‌های دولتی-خصوصی، همکاری‌های بین‌سازمانی، شبکه‌های حمایتی	همکاری‌های چندبخشی	
وام‌ها، کمک‌های بلاعوض، سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی	منابع مالی	دسترسی به منابع
داوطلبان، کارآموزان، مشاوران	منابع انسانی	
دوره‌های آنلاین، کتاب‌ها و مقالات، سمینارها و کارگاه‌ها	منابع آموزشی	
امکانات و تجهیزات، مکان‌های اجتماعی، زیرساخت‌های حمایتی	منابع فیزیکی	
دیتابیس‌های عمومی، پورتال‌های اطلاع‌رسانی، برنامه‌های آموزشی	دسترسی به اطلاعات	
آگاه‌سازی عمومی، کمپین‌های اجتماعی، برنامه‌های رسانه‌ای	فرهنگ‌سازی اجتماعی	مشارکت جامعه
جذب داوطلب، شبکه‌سازی اجتماعی، تشکیل جلسات هم‌اندیشی	داوطلبان و حامیان	
نظرسنجی‌ها، گروه‌های متمرکز، جمع‌آوری بازخورد آنلاین	بازخورد و ارزیابی	
مدل‌های اشتراکی، کسب‌وکارهای اجتماعی، تأمین مالی جمعی	مدل‌های کسب‌وکار پایدار	پایداری و توسعه
برنامه‌ریزی منابع، توسعه مهارت‌ها، آموزش مستمر	آموزش و توسعه پایدار	
پایش پروژه‌ها، جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل، استراتژی‌های بهبود	ارزیابی و بهبود مداوم	
ترویج همدلی، شکستن تابوها، افزایش آگاهی فرهنگی	تغییر نگرش‌ها	تأثیرات اجتماعی و فرهنگی
فعالیت‌های جمعی، پروژه‌های مشارکتی، ایجاد فضاهای اجتماعی مشترک	تقویت انسجام اجتماعی	
سنجش پیشرفت، ارزیابی اثرات طولانی‌مدت، بازنگری استراتژی‌ها	اثربخشی برنامه‌ها	

در این قسمت با استفاده از تجزیه و تحلیل محتوای کیفی، به بررسی داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها پرداخته شده‌است. تحلیل داده‌ها به شناسایی شش مضمون اصلی منجر شد که عبارت است از:

فناوری‌های نوین: شرکت‌کنندگان بر اهمیت استفاده از فناوری‌های جدید در بهبود دسترسی به خدمات و اطلاعات برای افراد بی‌خانمان تأکید کردند. یکی از شرکت‌کنندگان می‌گوید: «استفاده از اپلیکیشن‌های موبایلی می‌تواند در دسترسی سریع افراد بی‌خانمان به خدمات حیاتی، نقش بسزایی داشته باشد.»

نوآوری در خدمات اجتماعی: این مضمون به شناسایی و ارائه خدمات نوآورانه اجتماعی اشاره دارد که می‌تواند به بهبود شرایط زندگی بی‌خانمان‌ها کمک کند. یکی دیگر از مصاحبه‌شوندگان بیان داشت: «برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای افراد بی‌خانمان می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا مهارت‌های لازم برای ورود مجدد به بازار کار را کسب کنند.»

دسترسی به منابع: شرکت‌کنندگان بر اهمیت دسترسی آسان به منابع مالی، انسانی و آموزشی برای حمایت از افراد بی‌خانمان تأکید ورزیدند. یک شرکت‌کننده اظهار داشت: «بدون دسترسی به منابع مالی کافی، اجرای برنامه‌های حمایتی برای بی‌خانمان‌ها دشوار خواهد بود.»

مشارکت جامعه: این مضمون به اهمیت همکاری و مشارکت بین افراد جامعه، سازمان‌های غیردولتی و دولت‌ها برای حل مشکل بی‌خانمانی اشاره دارد. «فرهنگ‌سازی اجتماعی می‌تواند به تغییر نگرش‌ها نسبت به بی‌خانمانی و پذیرش اجتماعی بی‌خانمان‌ها کمک کند.» گفت یکی از مصاحبه‌شوندگان.

پایداری و توسعه: شرکت‌کنندگان بر اهمیت توسعه پایدار و ایجاد راهکارهایی که در طولانی مدت پایدار باقی می‌مانند، تأکید کردند. «برای اثربخشی طولانی‌مدت، باید بر روی مدل‌های کسب‌وکار پایدار تمرکز کنیم.»

تأثیرات اجتماعی و فرهنگی: این مضمون به بررسی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی اقدامات و برنامه‌های موجود برای حمایت از بی‌خانمان‌ها می‌پردازد. «تقویت انسجام اجتماعی از طریق فعالیت‌های جمعی می‌تواند به بهبود وضعیت بی‌خانمان‌ها کمک کند.»

بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه به بررسی نقش کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری در مقابله با بی‌خانمانی پرداخت. یافته‌ها نشان دادند که فناوری‌های نوین و کارآفرینی اجتماعی می‌توانند به طور مؤثری در بهبود دسترسی به منابع، ارتقاء سلامت و رفاه، و تغییر نگرش‌ها و قصد کمک به افراد بی‌خانمان کمک کنند. همچنین، تأکید بر اهمیت نقش جنسیت در این فرایند و پتانسیل کارآفرینی اجتماعی در دستیابی به اهداف توسعه پایدار مورد توجه قرار گرفت. در این پژوهش شش مضمون اصلی یافت شد که عبارتند از: فناوری‌های نوین، نوآوری در خدمات اجتماعی، دسترسی به منابع، مشارکت جامعه، پایداری و توسعه، و تأثیرات اجتماعی و فرهنگی. هر یک از این مضامین اصلی دارای دسته‌بندی‌ها و مفاهیم خاص خود بودند که به طور مشخص به بررسی جنبه‌های گوناگون کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری در زمینه مقابله با بی‌خانمانی پرداختند. فناوری‌های نوین: این مضمون شامل دسته‌بندی‌های پلتفرم‌های ارتباطی، ابزارهای مدیریت داده، و راهکارهای موبایلی بود. مفاهیم مرتبط با پلتفرم‌های ارتباطی شامل پیام‌رسان‌های آنلاین، شبکه‌های اجتماعی و انجمن‌های آنلاین بود. در دسته‌بندی ابزارهای مدیریت داده، دیتابیس‌های ابری، بیگ دیتا و تجزیه و تحلیل داده مطرح شد. راهکارهای موبایلی نیز اپلیکیشن‌های کمک‌رسان، نقشه‌های آنلاین و سرویس‌های اطلاع‌رسانی را شامل می‌شدند.

نوآوری در خدمات اجتماعی: مضمون دوم، برنامه‌های آموزشی، حمایت‌های مالی و همکاری‌های چندبخشی را به عنوان دسته‌بندی‌های خود داشت. مفاهیم زیر برنامه‌های آموزشی شامل کارگاه‌های آموزشی، وبینارها و محتوای آموزشی دیجیتال بود. حمایت‌های مالی شامل کمپین‌های جمع‌سپاری، بودجه‌های دولتی و حمایت‌های خصوصی می‌شد. همکاری‌های چندبخشی به شراکت‌های دولتی-خصوصی، همکاری‌های بین‌سازمانی و شبکه‌های حمایتی اشاره داشت.

دسترسی به منابع: این مضمون شامل منابع مالی، منابع انسانی و منابع آموزشی بود. در بخش منابع مالی، وام‌ها، کمک‌های بلاعوض و سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی به عنوان مفاهیم مطرح شدند. منابع انسانی داوطلبان، کارآموزان و مشاوران را شامل می‌شد و منابع آموزشی شامل دوره‌های آنلاین، کتاب‌ها و مقالات، سمینارها و کارگاه‌ها بود.

مشارکت جامعه: مضمون چهارم فرهنگ‌سازی اجتماعی، داوطلبان و حامیان و بازخورد و ارزیابی را به عنوان دسته‌بندی‌های خود داشت. فرهنگ‌سازی اجتماعی شامل آگاه‌سازی عمومی، کمپین‌های اجتماعی و برنامه‌های رسانه‌ای بود. داوطلبان و حامیان به جذب داوطلب، شبکه‌سازی اجتماعی و تشکیل جلسات هم‌اندیشی اشاره داشت و بازخورد و ارزیابی شامل نظرسنجی‌ها، گروه‌های متمرکز و جمع‌آوری بازخورد آنلاین بود.

پایداری و توسعه: این مضمون مدل‌های کسب‌وکار پایدار، آموزش و توسعه پایدار و ارزیابی و بهبود مداوم را در بر می‌گرفت. مدل‌های کسب‌وکار پایدار شامل مدل‌های اشتراکی، کسب‌وکارهای اجتماعی و تأمین مالی جمعی بود. آموزش و توسعه پایدار به برنامه‌ریزی منابع، توسعه مهارت‌ها و آموزش مستمر اشاره داشت و ارزیابی و بهبود مداوم شامل پایش پروژه‌ها، جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل و استراتژی‌های بهبود بود.

تأثیرات اجتماعی و فرهنگی: مضمون آخر تغییر نگرش‌ها، تقویت انسجام اجتماعی و اثربخشی برنامه‌ها را شامل می‌شد. تغییر نگرش‌ها به ترویج همدلی، شکستن تابوها و افزایش آگاهی فرهنگی اشاره داشت. تقویت انسجام اجتماعی شامل فعالیت‌های جمعی، پروژه‌های مشارکتی و ایجاد فضاهای اجتماعی مشترک بود و اثربخشی برنامه‌ها به سنجش پیشرفت، ارزیابی اثرات طولانی‌مدت و بازنگری استراتژی‌ها می‌پرداخت. مطالعه حاضر نشان داد که فناوری‌های نوین و کارآفرینی اجتماعی می‌توانند به طور مؤثری در مقابله با بی‌خانمانی به کار روند که این یافته‌ها با تحقیقات پیشین هم‌راستا هستند (Belz & Binder, 2015; Harb & Shang, 2021). یافته‌های این پژوهش همچنین تأکید می‌کنند که استفاده از فناوری می‌تواند به بهبود سلامت و رفاه افراد بی‌خانمان کمک کند، که این امر با یافته‌های هیسلیپ و همکاران (۲۰۲۱) همخوانی دارد. این پژوهش‌ها بیان می‌کنند که فناوری نه تنها امکان دسترسی به خدمات بهداشتی و اطلاعات را فراهم می‌کند، بلکه می‌تواند در ایجاد احساس انسجام و پشتیبانی اجتماعی برای این جمعیت آسیب‌پذیر نیز مؤثر باشد (Heaslip et al., 2021). علاوه بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که فناوری‌های غوطه‌وری مانند واقعیت مجازی و ویدئوهای ۳۶۰ درجه می‌توانند در تغییر نگرش‌ها و افزایش قصد کمک به افراد بی‌خانمان مؤثر باشند (Frechette et al., 2023). این یافته‌ها با ادبیات موجود مبنی بر قدرت فناوری‌های غوطه‌وری در ایجاد تجربه‌های عمیق و معنادار برای کاربران و تأثیر آن‌ها بر نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی همخوانی دارد. این مطالعه همچنین به اهمیت نقش جنسیت در کارآفرینی اجتماعی و فناوری اشاره کرده‌است. این امر با تحقیقات چاندران و الیدی (۲۰۱۸) هم‌راستا است، که بر تأثیر استریوتایپ‌های جنسیتی و هنجارهای اجتماعی بر قصد کارآفرینانه زنان در حوزه فناوری اطلاعات تمرکز دارد. این یافته‌ها بر اهمیت توجه به جنسیت و تسهیل مشارکت فراگیر در فضای کارآفرینی اجتماعی و فناوری تأکید دارند (Chandran & Aleidi, 2018). در نهایت، یافته‌های این پژوهش تأیید می‌کنند که کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری می‌تواند در دستیابی به اهداف توسعه پایدار نقش مهمی ایفا کند (Herutomo et al., 2022). این رویکرد نه تنها به حل مسائل اجتماعی مانند بی‌خانمانی کمک می‌کند، بلکه به ارتقاء توسعه اقتصادی و حفاظت از محیط زیست نیز می‌پردازد.

نتایج به دست آمده در این پژوهش تأیید می‌کند که کارآفرینی اجتماعی مبتنی بر فناوری نقش مهمی در مقابله با چالش‌های اجتماعی مانند بی‌خانمانی دارد. استفاده از فناوری‌های نوین به عنوان ابزاری برای ایجاد تغییرات مثبت اجتماعی، نه تنها می‌تواند به بهبود شرایط زندگی افراد بی‌خانمان کمک کند بلکه به تقویت همکاری‌های جامعه‌ای و پیشبرد اهداف توسعه پایدار نیز منجر می‌شود.

این مطالعه با محدودیت‌هایی همراه بوده‌است؛ از جمله نمونه‌گیری محدود که ممکن است قابلیت تعمیم یافته‌ها به جوامع یا موقعیت‌های دیگر را محدود کند. علاوه بر این، تمرکز بر فناوری‌های خاص و نقش آن‌ها در کارآفرینی اجتماعی ممکن است برخی از جوانب دیگر کارآفرینی اجتماعی و راهکارهای مقابله با بی‌خانمانی را نادیده بگیرد. برای تحقیقات آتی، پیشنهاد می‌شود که به بررسی تأثیرات فناوری‌های نوین در جوامع مختلف و با شرایط اقتصادی و فرهنگی متفاوت پرداخته شود. همچنین، مطالعه نقش جنسیت و فرصت‌های برابر برای مشارکت در کارآفرینی اجتماعی اهمیت دارد. توجه به توسعه و آزمایش مدل‌های کارآفرینی اجتماعی که به طور خاص بر مسئله بی‌خانمانی متمرکز هستند، می‌تواند به شناسایی راهکارهای نوآورانه و پایدار بیانجامد. همچنین از جنبه کاربردی و عملی توصیه می‌شود که سازمان‌های دولتی و غیردولتی در زمینه کارآفرینی اجتماعی و فناوری با یکدیگر همکاری کنند تا از پتانسیل فناوری‌های نوین در حل مشکل

بی‌خانمانی بهره‌برداری نمایند. آموزش و توسعه مهارت‌های فناوری برای افراد بی‌خانمان و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی اجتماعی که به طور مستقیم به نیازهای آن‌ها پاسخ می‌دهد، می‌تواند تأثیرات قابل توجهی در بهبود شرایط زندگی آن‌ها داشته باشد. در نهایت، توجه به ایجاد راهکارهای فراگیر و پایدار که به تمام اعضای جامعه اجازه می‌دهد در فرایند کارآفرینی شرکت کنند، ضروری است.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

References

- Belz, F.-M., & Binder, J. K. (2015). Sustainable Entrepreneurship: A Convergent Process Model. *Business Strategy and the Environment*. <https://doi.org/10.1002/bse.1887>
- Chandran, D., & Aleidi, A. (2018). Analyzing the Influence of Gender Stereotypes and Social Norms on Female IT Entrepreneurial Intention in Saudi Arabia. <https://doi.org/10.24251/hicss.2018.519>
- Frechette, C., Diasio, S., Luckett, M., Trocchia, P. J., & Natali, S. (2023). Immersive Technology as a Social Marketing Tool: Exploring the Impact of 360-Video & Virtual Reality on Intent to Help and Attitudes Toward the Homeless. *Social Marketing Quarterly*. <https://doi.org/10.1177/15245004221150796>
- Harb, Y., & Shang, Y. (2021). Linking Information Technology and Entrepreneurship: A Literature Review. <https://doi.org/10.24251/hicss.2021.610>
- Heaslip, V., Richer, S., Simkhada, B., Doğan, H., & Green, S. (2021). Use of Technology to Promote Health and Wellbeing of People Who Are Homeless: A Systematic Review. *International journal of environmental research and public health*. <https://doi.org/10.3390/ijerph18136845>
- Herutomo, A., Dhewanto, W., & Prasetyo, E. A. (2022). Social Entrepreneurship and Sustainable Development Goals: A Conceptual Framework. *European Conference on Innovation and Entrepreneurship*. <https://doi.org/10.34190/ecie.17.1.505>
- Kraus, S., Palmer, C., Kailer, N., Kallinger, F. L., & Spitzer, J. (2018). Digital Entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*. <https://doi.org/10.1108/ijeb-06-2018-0425>
- Li, B. (2023). Effects of Digital Economy on Social Entrepreneurship: Evidence From China. *Managerial and Decision Economics*. <https://doi.org/10.1002/mde.3946>
- Meanwell, E. (2012). Experiencing Homelessness: A Review of Recent Literature. *Sociology Compass*. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9020.2011.00432.x>

- Secundo, G., Vecchio, P. D., & Mele, G. (2020). Social Media for Entrepreneurship: Myth or Reality? A Structured Literature Review and a Future Research Agenda. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*. <https://doi.org/10.1108/ijebr-07-2020-0453>
- Weller, S., & Ran, B. (2020). Social Entrepreneurship: The Logic of Paradox. *Sustainability*. <https://doi.org/10.3390/su122410642>

